Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування

відділення стаціонарного догляду Комунального закладу «Центр надання соціальних послуг» Тальнівської міської ради

10.09.2026

м. Черкаси, 2026 рік

І. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 10.09.2026 групою НПМ здійснено відвідування відділення стаціонарного догляду Комунального закладу «Центр надання соціальних послуг» Тальнівської міської ради (далі – відділення стаціонарного догляду, відділення, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Строкань Сергій Ігоревич, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Шваля Костянтин Вадимович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Тарановська Юлія Анатоліївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Вовк Вікторія Миколаївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Проценко Людмила Петрівна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Заклад знаходиться за адресою: вул. Самойлова, буд. 4а, м. Тальне, Звенигородський р-н, Черкаська обл., 20400.

Керівництво установи:

Шпичак Сергій Михайлович – директор Комунального закладу «Центр надання соціальних послуг» Тальнівської міської ради;

Буга Лідія Андріївна – завідувач відділення стаціонарного догляду Комунального закладу «Центр надання соціальних послуг» Тальнівської міської ради.

Відділення стаціонарного догляду утворюється для обслуговування не більше як 50 осіб. До відділення стаціонарного догляду на постійне або тимчасове проживання приймаються громадяни похилого віку, особи з інвалідністю (які досягли 18-річного віку), особи з невиліковними хворобами, хворобами, що потребують тривалого лікування (з числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більше як на чотири місяці), які за станом здоров’я не здатні до самообслуговування, потребують постійного стороннього догляду, соціального обслуговування, медичної допомоги і яким згідно з висновком про стан здоров’я не протипоказане перебування у відділенні стаціонарного догляду.

Відділення стаціонарного догляду у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України та

Постановами Верховної Ради прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами КМУ, наказами Мінсоцполітики України, наказами директора комунального закладу «Центр надання соціальних послуг» Тальнівської міської ради, а також Положенням про відділення стаціонарного догляду Комунального закладу «Центр надання соціальних послуг» Тальнівської міської ради, затвердженого наказом директора № 111 від 13.03.2024.

Право на позачергове влаштування до відділення стаціонарного догляду мають одинокі ветерани війни, особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», самотні громадяни похилого віку та члени сімей загиблих військовослужбовців.

Основними завданнями відділення є:

- забезпечення створення належних умов проживання, соціально-побутового та медичного обслуговування, денної зайнятості (заняття творчістю, культурно-дозвіллєві заходи, працетерапія тощо);
- стимулювання особистої зацікавленості отримувачів соціальних послуг у збереженні соціальної активності та здатності до самообслуговування;
- надання соціальних послуг (стаціонарний догляд, соціальна адаптація, представництво інтересів, інформування, посередництво, консультування, соціальна профілактика, соціально-психологічна реабілітація);
- проведення комплексу реабілітаційних заходів (для осіб з інвалідністю) відповідно до індивідуального плану комплексної реабілітації (абілітації), складеного за формою, затвердженою Мінсоцполітики.

У відділенні стаціонарного догляду отримувачі соціальної послуги відповідно до встановлених норм забезпечуються:

- жилим приміщенням для проживання (перебування) та усіма житлово-комунальними послугами;
- предметами, матеріалами, м’яким і твердим інвентарем (одягом, взуттям, постільною білизною, засобами особистої гігієни, столовим посудом);
- лікарськими засобами, технічними та іншими засобами реабілітації, виробами медичного призначення у порядку, встановленому законодавством.

Отримувачам соціальних послуг гарантуються:

- створення належних умов проживання, соціально-побутового обслуговування;
- направлення в установленому законодавством порядку до закладу охорони здоров’я, що надає медичну допомогу відповідного виду;
- створення умов для участі в культурно-дозвільних заходах із урахуванням побажань підопічних;
- проведення комплексу реабілітаційних заходів;
- залучення до заходів, спрямованих на заохочення до ведення активного способу життя, з урахуванням стану здоров’я та побажань підопічних, створення для цього відповідних умов;
- забезпечення захисту та підтримки, представництва інтересів, поінформованості про права;
- організація заходів з метою залучення до життєдіяльності місцевої громади;

- цілодобовий доступ до засобів зв’язку;
- можливість використання особистих речей;
- повага до честі та гідності, запобігання дискримінації;
- отримання спільної кімнати, якщо обоє із подружжя проживають у відділенні стаціонарного догляду та погоджуються на спільне проживання;
- доступ до перегляду особистих документів та особової справи, виготовлення їх фотокопій;
- можливість зустрічатися з рідними та друзями у відділенні стаціонарного догляду в окремо пристосованій для цього кімнаті;
- захист від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, способів поводження та покарання.

Медичне обслуговування у відділенні стаціонарного догляду здійснюється шляхом:

- вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, за умови подання отримувачем соціальних послуг декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, відповідно до законодавства;
- провадження господарської діяльності з медичної практики;
- укладення договорів із закладами охорони здоров’я та/або фізичними особами – підприємцями, що отримали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики.

На кожного отримувача соціальних послуг, який перебуває у відділенні стаціонарного догляду, ведеться особова справа, в якій зберігаються паперові документи або, якщо ці документи одержані (сформовані) в електронній формі, вони можуть зберігатись у такій формі у базі даних електронної системи.

Відділення розташоване в окремій двоповерховій будівлі, вхід до якої обладнано пандусом (Фото № 1). Територія закладу огороджена та облаштована. На прилеглій території розташовані інші господарські будівлі. Заклад при вході у будівлю обладнаний відеоспостереженням. Усі маломобільні особи проживають на першому поверсі відділення.

У закладі на день відвідування проживав 51 підопічний, з них 22 жінки та 29 чоловіків. Серед них 13 осіб з інвалідністю та 9 осіб зі статусом внутрішньо переміщених осіб.

Житловий корпус обладнано водопроводом, опалення забезпечується потужностями власної котельні. Для забезпечення потреб закладу під час відключення електричної енергії використовуються генератор. Заклад має укриття, розташоване у підвальному приміщенні (Фото № 2, № 3).

Підопічні проживають у кімнатах по 1 – 3 особи.

Житлові приміщення обладнано протипожежною сигналізацією та вогнегасниками.

У закладі наявний План дій персоналу та підопічних відділення стаціонарного догляду у разі виникнення надзвичайної ситуації (або пожежі) та проведення евакуації, затверджений директором від 10.03.2025.

Загальна чисельність працівників закладу складає 32 особи, зокрема медичні сестри, доглядальниці та інші. На день відвідування чисельність працівників закладу складала 12 осіб.

Відповідно до штатного розпису для відділення стаціонарного догляду передбачено 32 штатні одиниці, зокрема: завідувач відділення – 1,0 шт. од.; лікар-терапевт – 1,0 шт. од.; сестра медична – 1,0 шт. од.; сестра-господиня – 2,0 шт. од.; машиніст із прання та ремонту спецодягу – 1,0 шт. од.; молодша медична сестра (санітарка-ванниця) – 2,0 шт. од.; молодша медична сестра (санітарка-роздатчиця) – 2,0 шт. од.; кухар – 2,0 шт. од.; кухонний робітник – 2,0 шт. од.; молодша медична сестра з догляду за хворими – 9,0 шт. од.; енергетик – 1,0 шт. од.; робітник з комплексного обслуговування й ремонту будинків – 2,0 шт. од.; водій автотранспортних засобів – 2,0 шт. од.; сторож – 4,0 шт. од.

Підопічні забезпечені чотириразовим харчуванням, наявне щоденне меню.

У приміщенні харчоблоку відсутній неприємний запах.

Вартість харчування на день 1 підопічного складає 79,5 грн., вартість медичних препаратів на день на 1 людину складає 8,36 грн.

За період з 01.01.2026 по дату відвідування у відділені померло 14 підопічних, у 2025 - 15 (основні причини: хронічна серцева недостатність, серцево-судинна недостатність).

Температурний режим у житлових кімнатах та інших приміщеннях відповідає нормам. Вікна не заґратовані, природне та штучне освітлення в житлових кімнатах закладу задовільне. Підопічні користуються власними речами, у тому числі мобільними телефонами. В окремих кімнатах наявні телевізори та радіоприймачі (Фото № 4, № 5).

Працівниками відділення проводиться прибирання у житлових кімнатах підопічних та приміщеннях загального користування.

Підопічні вільно пересуваються територією закладу, мають можливість виходити за територію.

З кожним підопічним укладено договір про надання соціальних послуг.

Члени групи НПМ здійснили опитування усіх підопічних, ознайомились з особовими справами отримувачів соціальних послуг, оглянули житлові та допоміжні приміщення, медичний кабінет, санвузол та харчоблок.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ здійснено 17.05.2016, за результатами якого виявлено порушення прав підопічних:

на охорону здоров’я та медичну допомогу;

на доступність, зокрема, для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення;

на вільний та всебічний розвиток своєї особистості.

За результатами попереднього відвідування групою НПМ Комунальному закладу «Центр надання соціальних послуг» Тальнівської міської ради були надані такі рекомендації:

забезпечити відповідно до вимог державних будівельних норм належні умови доступності та безперешкодного користування приміщеннями для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема:

- обладнати пандус, приміщення та туалетні кімнати поручнями;

- привести у відповідність дверні прорізи санітарних кімнат, де проживають особи з інвалідністю;

- забезпечити проведення планового медичного обстеження підопічних;

- забезпечити ведення медичної документації відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я № 110 від 14.02.2012 «Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкції щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форм власності та підпорядкування»;

- вжити заходів щодо організації та проведення культурно-масової роботи з підопічними.

У ході відвідування встановлено, що рекомендації надані за результатом попереднього відвідування, виконані частково.

ІІ. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права не бути підданим катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 Конституції України).

1. До посадових інструкцій (функціональних обов'язків) персоналу не включено пункти про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, як це передбачено статтею 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України»).

2. Під час відвідування встановлено, що у двох житлових кімнат не дотримано норм площі на одного підопічного. Згідно із пунктом 6.1.1.1 ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення» – для осіб, спроможних самостійно пересуватися, і для користувачів крісел колісних з розрахунку не менше 8 м^2 і 10 м^2 на одну особу відповідно, але не менше 10 м^2 і 12 м^2 – в одномісних кімнатах; для ліжкових хворих – не менше 8 м^2 на одну особу, але не менше 9 м^2 – в одномісних кімнатах (Фото № 6).

3. Відсутні настінні комбіновані світильники місцевого освітлення над ліжками підопічних у житлових приміщеннях, що порушує пункт 8.3.3 ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення».

4. У закладі не ведуться арматурні картки, що не дає можливості проаналізувати протягом якого часу підопічні користуються подушками, матрацами та іншими речами.

5. На кухні закладу виявлено відсутність добових проб, відсутні термометри в холодильниках, а також не забезпечено товарне сусідство харчових продуктів у холодильниках (Фото № 7, № 8, № 9).

6. Групою НПМ встановлено відсутність у відділенні протоколу дослідження питної води за поточний рік. Невиконання обов'язкового періодичного контролю якості води створює потенційні ризики для здоров'я отримувачів соціальних послуг, особливо осіб похилого віку та людей з хронічними захворюваннями, та свідчить про неналежну організацію внутрішнього контролю за дотриманням санітарно-гігієнічних норм у закладі.

7. Організація харчування у відділенні здійснюється з порушенням законодавства. Дане порушення полягає у недотриманні вимог безпечності харчових продуктів; раціональної та збалансованої організації харчування; санітарного законодавства. А саме виявлено: відсутність перспективного та сезонного меню. Відсутність забезпечення дієтичним харчуванням може призводити до розвитку серйозних ускладнень, таких як погіршення зору, ураження серцево-судинної системи, а також до погіршення загального стану та зниження якості життя.

Групою НПМ у приміщенні харчоблока виявлено ряд порушень санітарних вимог, встановлених статтею 37 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», зокрема: в холодильнику та холодильних камерах наявні продукти харчування, в тому числі заморожені м'ясні продукти, без відповідного стікерування та вказаного терміну придатності, крупи зберігаються у відповідних контейнерах, проте також не стікеровані. На усіх продуктах, що знаходилися на кухні та складі, відсутнє маркування (Фото № 10).

Журнал бракеражу готової продукції не ведеться.

8. На 1 підопічного у закладі видається 2 підгузки на добу. Відсутність належної кількості індивідуальних засобів гігієни призводить до приниження гідності підопічних та, як наслідок, спричиняє появу пролежнів та подразнень.

Окрім того, під час конфіденційного спілкування підопічні скаржились на незабезпеченість достатньою кількістю підгузків та їх заміну 2 раз на добу, що порушує вимоги Порядку забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 03.12.2009 № 1301.

9. У деяких житлових кімнатах виявлено плісняву на підвіконнях та відкосах, що може негативно впливати на стан здоров'я підопічних (Фото № 11).

10. У закладі не забезпечено належну організацію питного режиму для ліжкохворих підопічних. Під час відвідування групою НПМ було встановлено, що в житлових кімнатах підопічних відсутні ємності з питною водою.

11. У порушення пункту 9 Порядку забезпечення допоміжними засобами реабілітації (технічними та іншими засобами реабілітації) осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані такі засоби, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.04.2012 № 321, особи з інвалідністю, які є ліжковими хворими, не забезпечені протипролежневими матрацами.

12. Відповідно до Мінімальних норм забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, інвалідів та дітей-інвалідів

в інтернатних установах та територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) системи соціального захисту населення, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 19.08.2015 № 857, кожен підопічний має бути забезпечений приліжковою тумбочкою та твердим стільцем, а в кожній кімнаті має бути шафа для одягу.

В порушення вказаних вимог підопічні закладу недостатньо забезпечені кімнатним обладнанням. В деяких кімнатах відсутні шафи для одягу, кількість стільців не відповідає кількості підопічних, які там проживають.

М'який інвентар, яким користуються підопічні, зокрема подушки, перебувають в неналежному стані і потребують заміни, оскільки втратили свої функціональні якості (Фото № 12).

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України).

13. Відвідуванням встановлено, що закладом не отримувалася ліцензія на провадження господарської діяльності з медичної практики або договір із закладом охорони здоров'я. Разом із тим, під час опитування підопічних і працівників закладу, огляду приміщень та аналізу внутрішньої документації встановлено факти здійснення персоналом відділення медичної допомоги та медичних послуг підопічним (зокрема, здійснення перев'язок), що порушує вимоги пункту 15 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності».

14. Під час відвідування групою НПМ встановлено, що медична сестра була відсутня на робочому місці, а виконання її обов'язків не було покладено на іншого фахівця з медичною освітою.

Водночас фактично видача лікарських засобів здійснювалася завідувачкою відділення та іншими працівниками, які не мають медичної освіти.

Під час конфіденційного спілкування мешканці закладу скаржилися на неналежне надання медичної допомоги. Зокрема, повідомляли про постійні проблеми в комунікації з медичною сестрою, яка не вимірює артеріальний тиск та несвоєчасно здійснює перев'язки.

Під час вибіркового огляду підопічних у чотирьох осіб виявлено пролежні. Станом на день відвідування рани не оброблялися. У медичних картках підопічних відсутня інформація про огляд лікарем.

Відсутність огляду лікарем у зазначених випадках свідчить про неналежний медичний контроль за станом здоров'я підопічних, що унеможливлює надання їм належної медичної допомоги та догляду, безпечного середовища і призводить до порушення права на охорону здоров'я.

15. У закладі не ведуться журнали проведення медичних профоглядів. Відповідно до Основ законодавства України про охорону здоров'я, Законів України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» та «Про захист населення від інфекційних хвороб» встановлено, що з метою охорони здоров'я населення організовуються профілактичні медичні огляди, зокрема, працівників підприємств харчової промисловості, громадського харчування і торгівлі, лікувально-профілактичних закладів, об'єктів

комунально-побутового обслуговування, інших підприємств, установ, організацій, професійна чи інша діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може спричинити поширення інфекційних захворювань, виникнення харчових отруєнь. Відповідно до Державного стандарту, спостереження за станом здоров'я та організація надання медичної допомоги, у тому числі відповідно до призначень лікарів, є одним із заходів, що складають зміст соціальної послуги стаціонарного догляду.

16. Документи про освітню кваліфікацію персоналу у закладі відсутні, що унеможливлює перевірку дотримання пункту 3 розділу IX «Використання ресурсів під час організації надання соціальної послуги стаціонарного догляду» Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23.03.2016 за № 432/28562. Працівники повинні володіти знаннями й навичками та відповідати кваліфікаційним вимогам, визначених «Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 80. Соціальні послуги», який затверджений наказом Міністерства соціальної політики України від 29.03.2017 № 518.

17. Під час огляду документації про осіб, які проживають у закладі, не виявлено декларацій про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу. Даний факт може тягнути неналежне та невчасне надання медичної допомоги. Згідно з пунктом 6 частини 2 розділу 3 «Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу», затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.03.2018 № 503, один примірник декларації залишається у пацієнта (його законного представника).

18. Групою НПМ встановлено, що у відділенні є підопічна, яка має діагноз «цукровий діабет» та, відповідно до медичних показань, потребує спеціального дієтичного харчування. Водночас у закладі не ведеться належний облік підопічних, які потребують дієтичного харчування, а також не розроблено та не впроваджено відповідне дієтичне меню.

19. Під час відвідування члени групи НПМ поспілкувалися з підопічною, яка повідомила про тривале погіршення самопочуття після вживання їжі. За словами сусідок по кімнаті, після прийому їжі у підопічної виникають блювотні позиви, у зв'язку з чим, зі слів сусідок, протягом декількох днів вона фактично не вживає їжі.

У закладі відсутня будь-яка медична документація, яка б свідчила про обстеження жінки та виконання лікарських призначень, щоб усунути її проблему зі здоров'ям. У зв'язку з чим не можливо відслідкувати зміни у стані здоров'я підопічної та лікування захворювання. Даний факт свідчить про порушення абзацу четвертого пункту 1 розділу VIII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Мінсоцполітики України від 29.02.2016 № 198, а саме – закладом не забезпечується належне спостереження за станом

здоров’я та організація надання медичної допомоги особам, у тому числі відповідно до призначень лікарів.

20. Амбулаторний прийом та огляд підопічних не реєструється належним чином, відсутня Форма первинної облікової документації № 074/о «Журнал реєстрації амбулаторних пацієнтів», що суперечить вимогам наказу Міністерства охорони здоров’я України № 110.

21. Пунктом 46 Типового положення про територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2009 № 1417, визначено, що на кожного громадянина, який перебуває у відділенні стаціонарного догляду, ведеться особова справа, яка передбачає ведення медичної документації, натомість у закладі така медична документація відсутня. Неможливо встановити коли останній раз підопічні проходили медичний огляд (Фото № 13, № 14, № 15).

Під час вивчення документації відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання встановлено, що у закладі не ведуться медичні карти підопічних, що суперечить вимогам наказу Міністерства охорони здоров'я України від 14.02.2012 № 110 «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування».

Через відсутність записів огляду лікарів, діагнозів та призначеного лікування. неможливо відслідкувати зміни у стані здоров’я підопічних, перебіг основних та супутніх захворювань.

Порушення права на доступність осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (статті 9, 18 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

22. Відповідно до пункту 11.9 ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» окремі санітарно-гігієнічні приміщення повинні бути обладнані тривожною сигналізацією. Кнопка сигналізації повинна передбачати можливість користування нею людиною, яка сидить у кріслі колісному (на унітазі або користується душем, яка впала і або лежить в будь-якому місці на підлозі). У той же час, у санітарно-гігієнічних приміщеннях закладу тривожна сигналізація відсутня (Фото № 16).

23. У всіх кімнатах підопічних, у тому числі маломобільних, відсутні кнопки виклику медичного персоналу, що може призвести до несвоєчасного надання медичної допомоги.

24. У коридорах відсутні горизонтальні поручні з обох боків на висоті 0,7 м і 0,9 м для полегшення пересування малорухливим особам, що є порушенням вимог пункту 3.1.8 ДБН (Фото № 17).

У душових кімнатах відсутні поручні, штанги, поворотні або відкидні сидіння, що є порушенням підпункту 11.6 ДБН В.2.2-40:2018 (Фото № 18).

Окрім того, туалетні кімнати не пристосована для потреб людей, які пересуваються на кріслах колісних.

Верхні і нижні сходинки не промарковані та не контрастують у відношенні до інших сходинок сходового маршу і до горизонтальних площадок сходового маршу (Фото № 19).

25. Приміщення закладу не обладнані засобами безпеки, орієнтування, отримання інформації для осіб із порушенням зору. Будівля не оснащена попереджувальними контрастними смугами, повністю відсутні тактильні елементи доступності, що порушує вимоги ДБН В.2.2-40:2018.

26. Під час конфіденційного спілкування підопічні, які через стан здоров'я постійно перебувають у ліжку, повідомили групі НПМ, що протягом усього періоду перебування у закладі їм не забезпечувалася можливість перебування на свіжому повітрі поза межами житлових кімнат.

Порушення права на повагу до приватного і сімейного життя (стаття 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 32 Конституції України, статті 14 та 22 Конвенції про права осіб з інвалідністю).

27. Пунктом 2 розділу VIII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Мінсоцполітики України від 29.02.2016 № 198 передбачено, що заходи особистого догляду здійснюються при зачинених дверях або за ширмою та з обмеженою кількістю помічників тільки надавачем соціальної послуги, який має спеціальну підготовку та навички.

Однак групою НПМ встановлено, що у житлових кімнатах, у яких проживає більше, ніж одна особа, відсутні ширми для забезпечення приватності під час здійснення індивідуальних гігієнічних процедур.

28. Під час відвідування зафіксовано порушення санітарно-гігієнічних вимог щодо догляду за ліжкохворими підопічними, а саме: гігієнічні процедури проводяться з використанням однієї мочалки для всіх підопічних.

Порушення права на ефективні засоби юридичного захисту (стаття 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 57, 59 Конституції України).

29. Відповідно до статті 14 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» отримувачі соціальної послуги належать до категорії осіб, які мають право на безоплатну вторинну правничу допомогу, що включає заходи захисту, процесуальне представництво, а також допомогу у складанні процесуальних документів. Однак у закладі не налагоджена співпраця з місцевим центром з надання безоплатної вторинної правничої допомоги, що порушує право підопічних на своєчасне отримання кваліфікованої професійної правничої допомоги, гарантованої державою.

30. У закладі відсутні стенди з інформацією про права осіб похилого віку та осіб з інвалідністю, а також номери телефонів гарячих ліній та посадових осіб, до яких вони можуть звернутися у разі порушення їхніх прав (зокрема, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини).

Порушення права на захист персональних даних (стаття 12 Закону України «Про захист персональних даних»).

31. У закладі здійснюється відеоспостереження, однак схем розташування відеокамер не сформовано, попереджувальні знаки про здійснення відеоспостереження шляхом розміщення відповідного застереження в загальнодоступному місці для належного візуального сприйняття громадянами відсутні, що не відповідає вимогам абзацу другого частини першої статті 6, частини другої статті 12 Закону України «Про захист персональних даних».

Порушення права на свободу думки, совісті та релігії (стаття 9 Європейської Конвенції з прав людини).

32. У закладі не облаштовано молитовного простору, що обмежує реалізацію права на свободу світогляду та віросповідання.

Порушення права на вільний та всебічний розвиток своєї особистості (стаття 23 Конституції України).

33. Відповідно до статті 23 Конституції України, кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших осіб, та має обов'язки перед суспільством, у якому забезпечується вільний і всебічний розвиток її особистості.

Під час відвідування закладу встановлено, що підопічні перебували без будь-якого організованого дозвілля. У приміщенні встановлено телевізор для спільного перегляду, однак цього недостатньо для забезпечення повноцінного розвитку та соціальної взаємодії мешканців закладу.

Відсутність організованого дозвілля негативно впливає на психоемоційний стан підопічних, сприяє соціальній ізоляції та знижує рівень їхньої життєвої активності. Забезпечення лише пасивного перегляду телевізійних програм не може вважатися достатнім заходом для реалізації права осіб на вільний розвиток особистості та підтримання належної якості життя.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Національній соціальній сервісній службі України:

вжити у межах компетенції заходів, спрямованих на припинення та усунення виявлених порушень, зокрема організувати та провести перевірку дотримання вимог законодавства під час надання соціальних послуг у відділенні стаціонарного догляду Комунального закладу «Центр надання соціальних послуг» Тальнівської міської ради.

2. Тальнівській міській раді забезпечити**:**

невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності;

контроль за додержанням прав підопічних відділення стаціонарного догляду Комунального закладу «Центр надання соціальних послуг» Тальнівської міської ради.

3. Комунальному закладу «Центр надання соціальних послуг» Тальнівської міської ради забезпечити**:**

контроль за усуненням недоліків, викладених у звіті, та вжити заходів щодо забезпечення безпечних та комфортних умов проживання підопічних;

включення до посадових інструкцій персоналу пункт про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання;

дотримання норм житлової площі на одну особу;

встановлення настінних комбінованих світильників місцевого освітлення над ліжками підопічних у житлових приміщеннях;

обов'язковий відбір та належне зберігання добових проб готових страв;

оснащення холодильних та морозильних камер харчоблока термометрами;

дотримання правил товарного сусідства продуктів харчування;

організацію раціонального, збалансованого харчування особам, які потребують дієтичного харчування та здійснювати контроль за безпечністю та якістю продуктів харчування відповідно до Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів»;

маркування продуктів харчування для можливості визначити їх терміни придатності та відповідність умов зберігання;

усунення в кімнатах підопічних плісняви;

осіб з інвалідністю, які є ліжковими хворими, ліжками з механічними або електричними приводами та протипролежневими матрацами;

надання медичної допомоги та медичного обслуговування на підставі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики або укладеного договору з закладом охорони здоров'я;

ведення медичної документації підопічних відділення відповідно до вимог національних стандартів для закладів охорони здоров'я;

облаштування санітарно-гігієнічних приміщень тривожною сигналізацією;

облаштування кімнати кнопками виклику персоналу тощо;

обладнання коридорів закладу горизонтальними поручнями;

маркування сходинок сходового маршруту;

доступ до свіжого повітря ліжковим хворим та маломобільним підопічним;

дотримання права на приватність, зокрема, облаштувати кімнати закладу ширмами;

дотримання прав підопічних на своєчасне отримання кваліфікованої професійної правничої допомоги, гарантованої державою налагодивши співпрацю з місцевим центром з надання безоплатної вторинної правничої допомоги;

розміщення у доступному місці стенду з інформацією про права підопічних, а також номери телефонів гарячих ліній та посадових осіб, до яких вони можуть

звернутися у разі порушення їхніх прав (зокрема, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини);

розміщення попереджувальних знаків про здійснення відеоспостереження в загальнодоступному місці;

організацію культурно-дозвіллєвих заходів та денної зайнятості підопічних з урахуванням стану здоров'я та їх бажання.

Додаток: фотоматеріали на 5 арк.

Керівник групи НПМ

Головний спеціаліст
Відділу сприяння роботі
регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав
людини **Сергій СТРОКАНЬ**

Фото № 1

Фото № 2

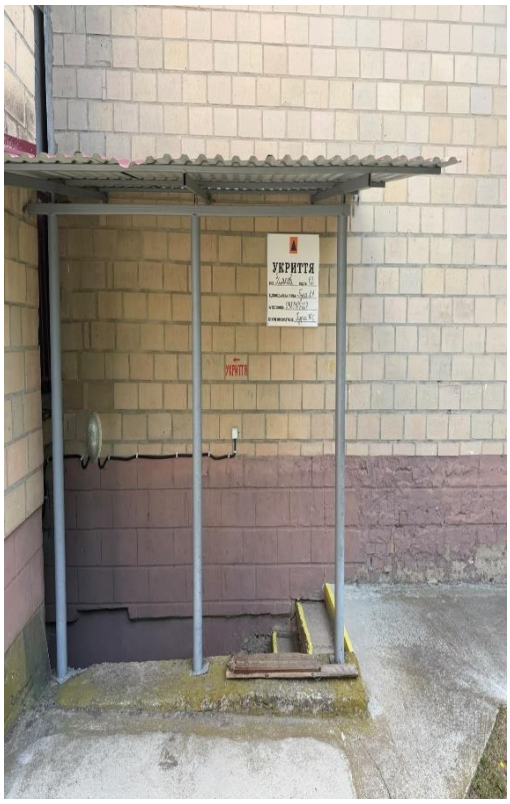

Фото № 3

Фото № 4

Фото № 5

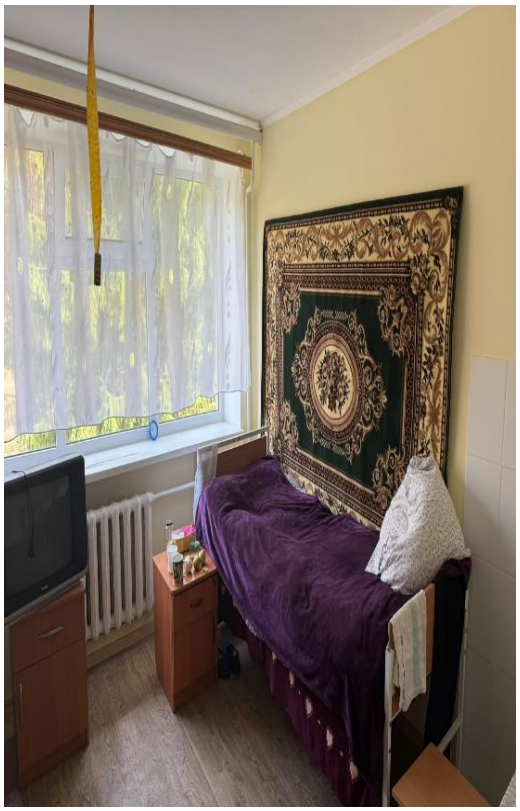

Фото № 6

Фото № 7

Фото № 8

Фото № 9

Фото № 10

Фото № 11

Фото № 12

Фото № 13

Фото № 14

Фото № 15

Фото № 16

Фото № 17

Фото № 18

Фото № 19

